

PARAULA I VIDA

Quaresma temps de conversió. «La Paraula és un do. L'altre és un do»

Comencem el camí quaresmal que ens ha de dur fins a la Pasqua de Resurrecció. I Quaresma és sempre sinònim de conversió a Déu, de millora, de més familiaritat amb la Paraula de Déu i els sagraments, especialment el del perdó, i de més amor concret, amb obres i de veritat, envers els qui ens envolten, els pobres i els qui ens necessiten.

Enguany el Papa Francesc ens suggereix un accent concret amb el seu Missatge i el seu lema per a la Quaresma 2017: «**La Paraula és un do. L'altre és un do**». En el nostre retorn a Déu, sense acontentar-nos amb una vida mediocre sinó joiosa per l'amistat renovada amb el Senyor, ens convé acollir el seu perdó. «La Quaresma és un temps propici —ens recorda el Papa— per a intensificar la vida de l'esperit a través dels mitjans sants que l'Església ens ofereix: dejuni, oració i almoïna. En la base està la Paraula de Déu». I suggereix que aprofundim en la paràbola de l'home ric i del pobre Llätzer (cf. *Lc* 16,19-31). Segons aquesta paràbola:

1. **L'altre és un do.** El pobre que seu a la porta del ric apareix humiliat i degradat, però té nom, Llätzer, que significa «Déu ajuda», i una història de salvació. En canvi el ric és com si fos invisible. La bona relació amb les persones ens les fa reconèixer en tot el seu valor. Però cal obrir la porta del cor a l'altre, perquè cada persona és un do; no el podem menysprear. I la Quaresma és el temps apropiat per a obrir la nostra porta als necessitats, per reconèixer en ells el rostre de Crist.

2. **El pecat encega i no deixa veure els pobres.** El ric és descrit amb totes les seves contradiccions, no té nom; només sabem que «és ric» (v. 19), viu amb un luxe excessiu, s'exhibeix, porta dintre totes les corrupcions del pecat com són l'amor al diner, la vanitat i la supèrbia. I és que com diu Sant Pau «*la cobdícia és l'arrel de tots els mals*» (*1Tm* 6,10), la causa principal de la corrupció i la font de les enveges, plets i recels. Esdevé un ídol que adorem.

3. **La Paraula és un do, que revela la veritat i treu el vel de la mentida.** La paràbola del ric i el pobre Llätzer ens ajuda a preparar-nos per a la Pasqua, ja que els dos descobreixen en el més enllà que «sense res vam venir al món i sense res ens n'anirem» (*1Tm* 6,7); de fet som

pols, com ens diu el sacerdot el Dimecres de Cendra, «recorda't que ets pols i a la pols tornaràs!»; el ric no havia sabut trobar lloc per a Déu en la seva vida i de fet demana que el pobre faci allò que ell mateix hauria d'haver fet en vida. I sobretot posa en relleu l'arrel de tots els mals del ric: no haver escoltat la Paraula revelada, no haver estimat Déu i haver menyspreat el pobre. I diu el Papa Francesc: «La Paraula de Déu és una força viva, capaç de suscitar la conversió del cor dels homes i orientar-los novament cap a Déu.»

Visquem amb fe i amb esperit atlètic la preparació pasqual aquests quaranta dies, ja que «*ara és el temps favorable, ara és el dia de la salvació*» (*2Co* 6,2).

Que la Quaresma sigui temps aprofitat per a la trobada amical amb el Crist viu en la seva Paraula, en els sagraments i en el pròxim.

Ens hi ajudarà l'Esperit Sant, que ens guiarà suaument a la conversió sincera, a la pregària fervorosa i a la renovació de les nostres vides, fomentant una autèntica cultura de l'encontre amb els germans.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Exercicis espirituals dels seminaristes a Solius

Els seminaristes del Seminari Major Interdiocesà de Catalunya, entre els quals els de la Diòcesi d'Urgell, van realitzar del 30 de gener al 3 de febrer, a la Casa d'Espiritualitat Santa Elena de Solius (Diòcesi de Girona), la tanda anual d'exercicis espirituals.

Els exercicis els va predicar el P. Juan José Rodríguez Ponce, SJ, Director espiritual del Seminari Major de Madrid, que havia estat Vicari episcopal de Vallecas. En un clima de silenci i pregària, els seminaristes aprofundiren en el do de la seva vocació i en la seva resposta discipular i configuradora amb Crist, per preparar-se a esdevenir imatges vives del Bon Pastor.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

El extranjero

En la sociedad postmoderna y globalizada en la que la soledad y el anonimato invaden las ciudades, las calles y las casas, las personas se defienden del otro, del diferente, del extranjero, porque lo sienten como una amenaza y como un peligro, como un impostor y un intruso. Tienen miedo a perder su identidad por culpa del otro y no se dan cuenta de que ya la han perdido, de que «el extranjero está presente por doquier y nos invade como una fantasía, porque el

extranjero está en nosotros, porque el extranjero somos nosotros», como escribe el filósofo Yves Cattin. Hay una página en el Evangelio que sale en nuestra ayuda: «Era extranjero y me acogisteis. —¿Cuándo, Señor? —Cada vez que lo hicisteis con uno de estos pequeños que son mis hermanos, lo hicisteis conmigo» (cf. *Mt* 25,31-46).

El mensaje del texto es transparente, no admite dudas. Acoger al extranjero es acoger al Señor,

porque el Señor nos habla mediante él, mediante esa persona que necesita nuestra ayuda. Me atrevo a completar la enseñanza evangélica con mis propias palabras: acoger al extranjero es acogerme también a mí mismo; es acoger la distancia que me separa del otro, y, sobre todo, es acoger la libertad que me permite escucharlo, respetarlo y amarlo. En suma, gracias a él puedo ser yo mismo/a.

Dra. Núria Calduch-Benages

PALABRA Y VIDA

Cuaresma tiempo de conversión. «La Palabra es un don. El otro es un don»

Iniciamos el camino cuaresmal que nos llevará hasta la Pascua de Resurrección. Y Cuaresma es siempre sinónimo de conversión a Dios, de mejora, de más familiaridad con la Palabra de Dios y los sacramentos, especialmente el del perdón, y de más amor concreto, con obras y de verdad, hacia los que nos rodean, los pobres y los que nos necesitan.

Este año el Papa Francisco nos sugiere un acento concreto con su Mensaje y su lema para la Cuaresma 2017: «**La Palabra es un don. El otro es un don**». En nuestro retorno a Dios, sin contentarnos con una vida mediocre sino gozosa por la amistad renovada con el Señor, nos conviene acoger su perdón. «La Cuaresma es un tiempo propicio —nos recuerda el Papa— para intensificar la vida del espíritu a través de los medios santos que la Iglesia nos ofrece: ayuno, oración y limosna. En la base está la Palabra de Dios». Y sugiere que profundicemos en la parábola del hombre rico y del pobre Lázaro (cf. Lc 16,19-31). Según esta parábola:

1. **El otro es un don.** El pobre que se sienta en la puerta del rico aparece humillado y degradado, pero tiene nombre, Lázaro, que significa «Dios ayuda», y una historia de salvación. En cambio el rico es como si fuera invisible. La buena relación con las personas nos las hace reconocer en todo su valor. Pero debemos abrir la puerta del corazón al otro, porque cada persona es un don; no lo podemos despreciar. Y la Cuaresma es el tiempo apropiado para abrir nuestra puerta a los necesitados, para reconocer en ellos el rostro de Cristo.

2. **El pecado ciego y no deja ver los pobres.** El rico viene descrito con todas sus contradicciones, no tiene nombre; sólo sabemos que «es rico» (v. 19), vive con un lujo excesivo, se exhibe, lleva dentro todas las corrupciones del pecado como son el amor al dinero, la vanidad y la soberbia. Y es que como dice San Pablo «*la codicia es la raíz de todos los males*» (1Tm 6,10), la causa principal de la corrupción y la fuente de las envidias, pleitos y recelos. Se convierte en un ídolo que adoramos.

3. **La Palabra es un don, que revela la verdad y saca el velo de la mentira.** La parábola del rico y el pobre Lázaro nos ayuda a prepararnos para la Pascua, ya que los dos descubren en el más allá que «*sin nada vinimos al mundo y sin nada nos iremos de él*» (1Tm 6,7); de hecho somos polvo, como nos dice el sacerdote el Miércoles de Ceniza, «*¡acuérdate que eres polvo y al polvo volverás!*»; el rico no había sabido encontrar sitio para Dios en su vida y de hecho pide que el pobre haga lo que él mismo debería haber hecho en vida. Y sobre todo, pone de relieve la raíz de todos los males del rico: no haber escuchado la Palabra revelada, no haber amado a Dios y haber despreciado al pobre. Y dice el Papa Francisco: «La Palabra de Dios es una fuerza viva, capaz de suscitar la conversión del corazón de los hombres y orientarlos nuevamente hacia Dios.»

Vivamos con fe y con espíritu atlético la preparación pascual estos cuarenta días, ya que «*ahora es el tiempo favorable, ahora es el día de la salvación*» (2Cor 6,2). Que la Cuaresma sea tiempo aprovechado para el encuentro amistoso con Cristo vivo en su Palabra, en los sacramentos y en el prójimo. Nos ayudará el Espíritu Santo, que nos guiará suavemente a la conversión sincera, a la oración fervorosa y la renovación de nuestras vidas, fomentando una auténtica cultura del encuentro con los hermanos.

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Jornada de Formació Permanent al voltant de la Litúrgia de les Hores

Una quarantena de preveres d'arreu del Bisbat d'Urgell va participar a la Jornada de Formació Permanent que va tenir lloc el dilluns 6 de febrer a la Casa d'Espiritualitat del Sant Crist de Balaguer. Aquesta segona trobada del curs 2016-2017 fou presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric Vives. La ponent fou la Gna. M. Trinitat Cabrero, religiosa jerònima, que ha iniciat una presència monacal al Santuari de la Mare de Déu de Refet (Seró-Artesa de Segre) com una petita llavor monàstica, amb la seva pregària, amor a la Paraula revelada i consagració a Déu.

A la primera de les dues xerrades que va impartir, la Gna. M. Trinitat va glossar el valor de la Litúrgia de les Hores per a la vida de tot cristià i, especialment, del prevere, que s'ha de nodrir de la Paraula de Déu. La Gna. Trinitat va insistir que el prevere ha de cuidar la seva vida espiritual bevent de l'aigua viva de la Paraula de Déu, que ha de ser quelcom no accessori sinó imprescindible en la seva vida com a sacerdot. En aquest sentit, exhortà els preveres a pregar sempre amb atenció, dedicació i consciència, amb una pregària que ha de portar al cor sempre el Poble de Déu que li ha estat confiat al prevere diocesà en l'exercici de la caritat pastoral. També insistí a saber buscar temps per a la pregària i per a cultivar la relació personal amb Déu, i animà els preveres a poder resar la Litúrgia de les Hores,

la pregària de l'Església, en petites comunitats, ja sigui amb altres preveres o amb les comunitats parroquials, ensenyant i donant testimoni del valor dels salms com la pregària de Jesús, especialment al rès de Laudes i Vespres.

A la segona xerrada, la Gna. M. Trinitat glossà el mètode de pregària que consisteix en la Lectio Divina a partir de rumiar i meditar la Paraula de Déu que l'Església ens proposa cada dia, sigui a les lectures de l'Eu-

caristia o sigui en la lectura de l'Ofici Diví. Una Lectio Divina que ha de ser pausada i llarga i que ha de portar a la quietud de l'Esperit, tot cercant les condicions apropiades perquè Déu ens pugui parlar: silenci, quietud, prescindir de les coses que ens poden distreure, etc. La Gna. Trinitat animà els preveres a amarar-se d'aquesta lectura espiritual de la Paraula de Déu invocant l'acció de l'Esperit Sant en nosaltres, ja que la Paraula de Déu és viva i eficaç i actua.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Oferim als homes i dones del nostre temps narracions marcades per la lògica de la «bona notícia»» (24 de gener de 2017).

@Pontifex: «M'agrada repetir que la unitat dels cristians es fa caminant junts, amb la trobada, la pregària i l'anunci de l'Evangeli» (25 de gener de 2017).

@Pontifex: «L'esperança fa brotar la vida nova com la planta creix de la llavor que cau a terra» (26 de gener de 2017).

@Pontifex: «Vull recordar amb el cor totes les víctimes de l'holocaust. Que els seus patiments, les seves llàgrimes mai no siguin oblidades» (27 de gener de 2017).

BREUS

Mn. Domènec Farré i Badia descansa en la Pau del Senyor

El dimecres 8 de febrer va morir a la residència geriàtrica Sant Domènec de Balaguer Mn. Domènec Farré i Badia, als 90 anys d'edat, i 62 de ministeri presbiteral. Havia rebut pocs dies abans el Sagrament de la Santa Unció dels Malalts, i moments abans de morir l'havia visitat l'Arquebisbe Joan-Enric, que li impartí la benedicció apostòlica. Que al cel sigui!

La Missa exequial va tenir lloc el dijous 9 de febrer a l'església de Sant Domènec de Balaguer, presidida pel Sr. Arquebisbe i concelebrada per un bon nombre de sacerdots. En acabar, el seu cos fou dut, com ell desitjava, al cementiri de La Sentiu de Sió, on havia servit pastoralment molts anys, i on ara descansa en l'esperança de la resurrecció de la carn i la vida perdurable.

Formació en l'acompanyament dels adults que s'han de confirmar

La Delegació de Catequesi del Bisbat d'Urgell va participar, juntament amb sacerdots i laics compromesos de la Diòcesi, en el VI Seminari d'estudi sobre el Catecumenat, que es va desenvolupar el 24 de febrer a la sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona.

La jornada d'anàlisi i treball va portar per títol «Completar la iniciació cristiana: adults que demanen la Confirmació», amb el propòsit de trobar eines d'acompanyament de les persones adultes que volen accedir al sagrament de la Confirmació, ja sigui perquè volen casar-se per l'Església o per altres raons personals.

El seminari fou dirigit per Mn. Antoni Vadell, Vicari episcopal i Delegat de Catequesi de Mallorca.

Jornada Mundial del Malalt i festa de la Mare de Déu de Lourdes

La Jornada Mundial del Malalt s'ha celebrat a les parròquies de la nostra Diòcesi amb la celebració de pregàries i el rís del Rosari a llaor de la Mare de Déu de Lourdes. En algunes parròquies, els fidels també van poder rebre el sagrament de la Unció dels Malalts. A la Catedral de Santa Maria d'Urgell es va celebrar l'Eucaristia, la tarda del dissabte 11 de febrer, presidida pel Rector de Sant Ot, Mn. Xavier Parés, i concelebrada per Mn. Evarist Vigatà i Mn. Jordi Gasch. Va ser una celebració molt participada per un bon nombre de fidels, en la qual es va impartir la Unció dels Malalts després de les pregàries, i que es va cloure amb la tradicional processó per dins del temple, amb la veneració final de la Mare de Déu de Lourdes. A l'Eucaristia hi van ser presents diversos representants de l'Hospitalitat de Lour-

des del Bisbat d'Urgell, així com la Delegada diocesana de Salut, Gna. Visitación Lorenzo, SFU.

La Jornada Mundial del Malalt, que coincideix amb la celebració de la festa de la Mare de Déu de Lourdes, celebrava enguany la seva XXV edició amb unes jornades

d'estudi, de treball i d'oració al Santuari de la Mare de Déu de Lourdes, els dies 9 a l'11 de febrer, en les quals participà una representació de la Junta de l'Hospitalitat de Lourdes del Bisbat d'Urgell. S'hi van aplegar els directors dels pelegrinatges i els presidents de les hospitalitats diocesanes de Lourdes per tal de reflexionar i programar els respectius pelegrinatges.

En les sessions de treball de les jornades intervingueren Mons. Nicolas Brouwe, Bisbe de la Diòcesi de Tarbes i Lourdes; el P. André Cabes, Rector del Santuari de la Mare de Déu de Lourdes; i l'Ecònom diocesà del Santuari, que va parlar sobre «un nou impuls al Santuari». També es van dur a terme tallers per aprofundir en les bones pràctiques a tenir en compte en els pelegrinatges. El dia de la Mare de Déu de Lourdes, 11 de febrer, l'Eucaristia solemne va ser presidida per S.Em. el Cardenal Pietro Parolin, Secretari d'Estat del Vaticà, i Legat Pontifici.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Lv 19,1-2.11-18 / Sl 18 / Mt 25, 31-46]. Sant Oleguer (†1137), bisbe de Barcelona i de la Tarragona reconquerida; sant Virgili, bisbe; santa Coleta Boylet (†1447), vg. reformadora clarissa.

7. ■ Dimarts [Is 55,10-11 / Sl 33 / Mt 6,7-15]. Santa Perpètua i la seva serventa Felicitat, mrs. a Cartago (203); sant Teòfil, bisbe.

8. ■ Dimecres [Jn 3,1-10 / Sl 50 / Lc 11,29-32]. Sant Joan de Déu (1495-1550), rel. portuguès, fundador a Granada de l'Orde Hos-

pitalari (OH), patró dels malalts i dels bombers; sant Veremon (Bermudo) d'Irache, abat; santa Aurèlia de Niça, mr.

9. ■ Dijous [Est 14,1.3-5.12-14 / Sl 137 / Mt 7,7-12]. Santa Francesca Romana (1384-1440), rel. viuda, fundadora oblates benedictines; St. Feliu de Ll.: sant Pacià, bisbe de Barcelona (s. IV); sant Dagobert, laic.

10. ■ Divendres [Ez 18,21-28 / Sl 129 / Mt 5,20-26]. Sant Simplicí, papa (468-483); sant Macari, bisbe de Jerusalem; sant Càndid o Candi, mr.; santa Maria Eugènia de Je-

sús Milleret de Brou, vg., fund. de les religioses de l'Assumpció.

11. ■ Dissabte [Dt 26,16-19 / Sl 118 / Mt 5,43-48]. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea (Oria), vg., abadessa de Villavelayo (Castella); santa Rosina, vg.

12. ■ Diumenge vinent, II de Quaresma (lit. hores: 2a setm.) [Gn 12,1-4a / Sl 32 / 2Tm 1,8b-10 / Mt 17,1-9]. Sant Innocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); sant Bernat, bisbe; sant Teòfanès, monjo; sant Lluís Orione, prev. salesià.

Diumenge I de Quaresma

COMENTARI

Jesús ha estat provat en tot encara que sense pecar

Temptació a la muntanya de Duccio di Buoninsegna (1308-1315)

Entendre bé *Gn 1-11* reclama superar el llenguatge literal per copsar-ne el seu missatge teològic. L'antropomòrfic 2n relat de la creació (*Gn 2,4s*) planteja més l'origen del mal que el del món.

Resten fora del domini humà *l'arbre de la vida*: només Déu és senyor de la vida; i *el del coneixement del bé i del mal*: que ja ens l'anirà revelant el Senyor-Déu.

El dia que en mengis, moriràs exclòs de la comunió amb Déu, font de vida.

L'apòstol mostra el parangó entre Adam i Crist, notant que *no té comparació el do amb la falta*. A més l'efecte d'Adam és al *passat* i el de Crist al *futur*.

Ser influït per Adam o per Crist depèn de la lliure adhesió de cadascú. La temptació és cruïlla on es decideix quin camí triar i vers quina meta anar.

A la Bíblia la temptació és prova per constatar la veracitat de l'amor que diem tenir-li a Déu: *Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet recórrer pel desert... T'ha posat a prova per veure si observaries o no els seus manaments (Dt 8,2)*.

El temptador sí vol fer-nos caure en el pecat; en aquest sentit evidentment *Déu no tempta ningú (Jm 1,13)*.

Les temptacions de Jesús s'emmarquen dins un messianisme que renegaria de la condició de Fill obedient al Pare.

També *Jesucrist ha testat provat en tot encara que sense pecar (He 4,15)*.

El diable i Jesús personifiquen dues formes de llegir la Paraula de Déu: la de Jesús neix del viure fidelment la relació filial amb el Pare; la del diable, no...

Déu no permetrà que siguem temptats per damunt del que podem: amb la prova ens donarà el mitjà de sortir-ne i poder-la suportar (1Co 10,13).

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,7-9.3,1-7a)

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: «Així Déu us ha dit que no mengueu dels fruits de cap arbre del jardí?» La dona li respongué: «Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem.» La serp digué a la dona: «No moriríeu pas! Déu sap que si un dia en menjàveu se us obririen els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal.» La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obriren a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

▶ Salm responsorial (50)

R. *Compadriu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 5,12-19) (Versió abreujada)

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va imperar la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaran gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres van esdevenir pecadors, també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Mateu (Mt 4,1-11)

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: «Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans.» Jesús li respongué: «Diu l'Esriptura: "L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu".» Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Esriptura diu: "Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres".» Jesús li contesta: «També diu l'Esriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu".» Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: «Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores.» Llavors li diu Jesús: «Vés-te'n d'aquí, Satanàs! L'Esriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol".» Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gen 2,7-9.3,1-7a)

El Señor Dios modeló al hombre del polvo del suelo e insufló en su nariz aliento de vida; y el hombre se convirtió en ser vivo. Luego el Señor Dios plantó un jardín en Edén, hacia oriente, y colocó en él al hombre que había modelado. El Señor Dios hizo brotar del suelo toda clase de árboles hermosos para la vista y buenos para comer; además, el árbol de la vida en mitad del jardín, y el árbol del conocimiento del bien y el mal.

La serpiente era más astuta que las demás bestias del campo que el Señor había hecho. Y dijo a la mujer: «Conque Dios os ha dicho que no comáis de ningún árbol del jardín?». La mujer contestó a la serpiente: «Podemos comer los frutos de los árboles del jardín; pero del fruto del árbol que está en mitad del jardín nos ha dicho Dios: "No comáis de él ni lo toqueis, de lo contrario moriréis"». La serpiente replicó a la mujer: «No, no moriréis; es que Dios sabe que el día en que comáis de él, se os abrirán los ojos, y seréis como Dios en el conocimiento del bien y el mal.»

Entonces la mujer se dio cuenta de que el árbol era bueno de comer, atrayente a los ojos y deseable para lograr inteligencia; así que tomó de su fruto y comió. Luego se lo dio a su marido, que también comió. Se les abrieron los ojos a los dos y descubrieron que estaban desnudos; y entrelazaron hojas de higuera y se las ciñeron.

▶ Salmo responsorial (50)

R. *Misericordia, Señor, hemos pecado.*

▶ Lectura de la carta de san Pablo a los Romanos (Rom 5,12-19) (Versión abreviada)

Hermanos: Lo mismo que por un hombre entró el pecado en el mundo, y por el pecado la muerte, y así la muerte se propagó a todos los hombres, porque todos pecaron. Si por el delito de uno solo la muerte inauguró su reinado a través de uno solo, con cuánta más razón los que reciben a raudales el don gratuito de la justificación reinarán en la vida gracias a uno solo, Jesucristo.

En resumen, lo mismo que por un solo delito resultó condena para todos, así también por un acto de justicia resultó justificación y vida para todos. Pues, así como por la desobediencia de un solo hombre, todos fueron constituidos pecadores, así también por la obediencia de uno solo, todos serán constituidos justos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 4,1-11)

En aquel tiempo, Jesús fue llevado al desierto por el Espíritu para ser tentado por el diablo. Y después de ayunar cuarenta días con sus cuarenta noches, al fin sintió hambre. El tentador se le acercó y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, di que estas piedras se conviertan en panes». Pero él le contestó: «Está escrito: "No solo de pan vive el hombre, sino de toda palabra que sale de la boca de Dios".»

Entonces el diablo lo llevó a la ciudad santa, lo puso en el alero del templo y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, tírate abajo, porque está escrito: "ha dado órdenes a sus ángeles acerca de ti y te sostendrán en sus manos, para que tu pie no tropiece con las piedras"». Jesús le dijo: «También está escrito: "No tentará al Señor, tu Dios".»

De nuevo el diablo lo llevó a un monte altísimo y le mostró los reinos del mundo y su gloria, y le dijo: «Todo esto te daré, si te postras y me adoras». Entonces le dijo Jesús: «Vete, Satanás, porque está escrito: "Al Señor, tu Dios, adorarás y a él solo darás culto"». Entonces lo dejó el diablo, y he aquí que se acercaron los ángeles y lo servían.